
BRIEF VAN JAAP MEULENKAMP AAN
RADENKOMMUNISME

Lelystad, 10 januari 1981.

Beste André, Gerard en Kees,

Gisteren jullie brief aan "Daad en Gedachte" ontvangen. Morgen komen we bijelkaar en dan zal ik hem ter discussie stellen. Deze brief moeten jullie dan ook niet zien als een antwoord van "Daad en Gedachte" en zelfs niet als een antwoord van mij, doch alleen een persoonlijke reactie van mij op een bepaalde zin uit jullie schrijven. Die zin luidt als volgt:

"Wat jullie er verder ook van mogen vinden, zowel de IKS als de ouderen binnen de Spartacusbond horen volgens ons op een dergelijke bijeenkomst thuis. Met ruzies hebben we verder niets te maken. We betreuren het dan ook ten zeerste dat jullie je van de andere groepen afzonderen."

Natuurlijk is het volkomen juist, dat jullie niets met die ruzies te maken hebben. Die ruzies - als je ze zo wilt noemen - zijn natuurlijk voortgekomen uit principiële verschillen. Het zijn echter niet die principiële verschillen, die mij beletten met de ouderen binnen de Spartacusbond aan één tafel te gaan zitten. Het is de manier waarop zij de zaak meenden te moeten oplossen.

Ik zelf heb in september 1964 me uit de Spartacusgroep teruggetrokken. Al lang was discussiëren met hen vrijwel onmogelijk. De direkte aanleiding was toen, dat ik een krities artikel tegen een beschouwing van S.P. had geschreven. Op de bewuste ledenvergadering werd daarover gediscussieerd. Men had geen enkel tegenargument. Wel werd verklaard dat men het met mijn schrijven eens was, maar dat toch S.P.

gelijk had. Althans daar kwam hun redenering op neer. Voor mij was dat de druppel die de emmer deed overlopen. Een week later verklaarde B.N., dat ik wel gelijk had, maar dat S. het bewuste artikel uit opportunistiese overwegingen had geschreven.

Maar goed, de tegenstellingen in de groep werden steeds groter. Na de laatste vergadering op een vrijdagavond in december 1964 kwamen de zondag daarop enige Spartacusmensen (met enkele buitenstaanders) bijelkaar en besloten vier vrienden van mij (die er andere opvattingen op nahielden dan zij) als lid van de groep te royeren. Dezelfde zondag werd die royementsbrief nog verzonden. 's Maandags reeds was de brief in het bezit van mijn vrienden. Toen was er dinsdags een ledenvergadering van de volledige groep (zonder de vier geroyeerden natuurlijk, die vanzelfsprekend ook niet aanwezig waren op de bijeenkomst van die zondagochtend, waar het besluit tot royement werd genomen) en daar mocht dan nog even het besluit tot royement worden goedgekeurd. Is het overdreven wanneer ik zeg, dat dit praktijken zijn, waarbij die der stalinisten nog verbleken? Temeer wanneer men bedenkt dat er daarna een vloed van leugens, laster en verdachtmakingen over ons werd uitgestort. Daarbij kwam, dat de Spartacusgroep alle materialen, voorraden en brochures (die vrijwel allemaal door de geroyeerden waren geschreven) en machines inpikte. Machines enz., waaraan wij voor een groot deel hadden meebetaald. Alleen 1 schrijfmachine en ongeveer f200,- hebben we kunnen behouden, doordat die toevallig onder beheer van één der geroyeerden waren. Maar toen had men nog de ongehoorde brutaliteit om naar die persoon toe te gaan om die machine en dat geld (ook het adressenmateriaal, dat bij hem was) op te eisen. Toen hij weigerde die spullen af te geven, werd hem gezegd, dat men

de politie op zijn dak zou sturen en dat men hem bij zijn baas bekend zou maken. Men dreigde dus zelfs met broodroof.

Kort daarna was er een Spartacuskonferentie in Rotterdam. Op die konferentie waren buiten de Amsterdammers vier mensen uit het land aanwezig. Van die konferentie verscheen een verslag in "Spartacus", maar ook dat was weer even leugenachtig en onwaarachtig als alles daarvoor. In een kort stukje heb ik toen opheldering gevraagd. Dit stukje kreeg ik echter teruggestuurd met een begeleidend briefje, waarin me werd meegedeeld, dat het niet werd geplaatst omdat ik kwaadwillende bedoelingen had. En daarin hadden ze in zoverre gelijk, dat ik probeerde de hele facade van leugen en bedrog neer te halen.

Vinden jullie het nu vreemd, dat ik met die mensen niet aan één tafel wens te zitten? Ik zou bij alles wat ze zouden zeggen mezelf de vraag stellen of het wel eerlijk en oprecht gemeend was of dat er wellicht bepaalde bedoelingen achter hun woorden zaten.

Kijk, in de bolsjewistische partijen is het altijd gewoon geweest, dat op een gegeven moment iemand (vaak een kopstuk) uit de partij werd gestoten, die dan later weer heel gewoon werd binnengehaald. Zo werd het kopstuk van de Hongaarse partij, Laszlo Rajk (minister van binnenlandse zaken), beschuldigd van Titoïsme, gearresteerd en geëxecuteerd. In 1956 werd Rajk posthuum gerehabiliteerd. Zo ook Janos Kadar; ook hij werd gearresteerd en heeft jaren onder het bewind van Rakosi in de gevangenis doorgebracht. In 1956 echter, toen de Hongaarse opstand uitbrak, zat hij al lang weer in de partijtop.

Welnu, ik ben geen Kadar. Ik kan niet meer met mensen samenwerken, die me eerst met allerlei leugens en verdachtmakingen door de modder hebben gesleurd. Ik zou dan geen greintje zelfrespekt overhouden.

Natuurlijk, ik weet dat de ouderen in de Spartacusbond wél met ons willen samenwerken. Een aantal jaren geleden hebben ze in hun blad al eens een voorstel tot samenwerking geponeerd. Hoe is dat mogelijk? Destijds immers werden wij (speciaal ik en onze overleden vriend Theo Maassen) beschuldigd van een dusdanig terrorisme, dat werken onmogelijk was. Willen ze nu wel samenwerken met mensen, die de vergaderingen zo terroriseren dat werken onmogelijk is? Of menen ze soms, dat ik een andere Jaap Meulenkamp ben dan zestien jaar geleden? Dan vergissen ze zich deerlijk. Ook nu nog stel ik - in tegenstelling tot de ouderen in de Spartacusbond - eerlijkheid en oprechtheid voorop.

Bij hen ligt dat blijkbaar anders. Hun bedriegerij, laagheid, laster, leugens en verdachtmakingen waren alleen maar een kwestie van tactiek. Want als alles waar zou zijn wat ze van ons gezegd en geschreven hebben, dan zouden ze alles moeten doen om ons van een dergelijke bijeenkomst te weren. Dat doen ze echter niet, ze willen ons er blijkbaar graag bij hebben. Ze willen best samenwerken met ons. Daarom ook adviseerden de ouderen in de Spartacusbond enige jongeren daarin, om contact met ons te zoeken. Maar dan alleen met C.B. Ze kenden mij blijkbaar goed genoeg om te weten, dat ik niet plooibaar zou zijn en het gebeurde niet zou afdoen als een peuleschil. Van C. hadden ze blijkbaar andere verwachtingen. Maar waarom zoeken ze toenadering tot ons na alles wat ze destijds van ons gezegd en geschreven hebben? Ik kan tot geen andere konklusie komen, dat ook dit weer een kwestie van tactiek is. Net als de bolsjewiki scheld je vandaag de sociaaldemocraten uit voor sociaalfascist en probeer je morgen een volksfront met hen te vormen. Welnu, van een dergelijke tactiek ben ik absoluut niet gediend.

Begrijp me goed, afzondering van min of meer verwante groepen

vind ik niet goed. Maar het samenwerken met mensen, die blijk hebben gegeven (en nog blijk geven, gezien hun pogingen tot toenadering na ons eerst te hebben uitgekotst) oneerlijk en onoprecht te zijn, beschouw ik als een veel groter kwaad.

Nu alleen nog dit: mocht "D & G" alsnog besluiten om

noot van de redactie: in deze brief hebben we alle namen afgekort tot initialen.

BRIEF VAN DAAD EN GEDACHTTE AAN
RADENKOMMUNISME

Lelystad, 13 januari 1981.

Beste mensen,

Onze groep heeft jullie brief van 3 januari j.l. uitvoerig besproken in een zondag j.l. gehouden vergadering. Die bespreking heeft tot resultaat gehad, dat wij na kennismaking van jullie opmerkingen en argumenten, toch geen aanleiding zien om ons standpunt te herzien.

Uit jullie brief blijkt, dat het jullie onduidelijk is in hoeverre de door Cajo gezonden stukken een persoonlijk standpunt weergeven, dan wel het standpunt van de groep. Om aan alle misverstand een einde te maken wijzen wij er hier op, dat het stuk "Kanttekeningen van Daad en Gedachte" beschouwd moet worden als de reactie van onze groep op jullie rondschrijven, maar dat Cajo's brief aan Bart (achternaam weggelaten, red.) daarentegen een persoonlijke reactie is.

Jullie opmerking, dat in onze "officiële reactie" niets wordt vermeld over al of niet deelneming snijdt hout, maar dat komt doordat in Cajo's brief

tóch mee te doen, dan zal ik me daar niet tegen verzetten. Maar zelf zal ik me er verre van houden. En dit besluit is voor eens en voor altijd en onherroepelijk.

met kam. groëten,

(w.g.) Jaap

P.S. Alles wat ik hier beweerd heb behoeven jullie natuurlijk niet zo maar te geloven. Maar ik kan alles met bewijzen staven, want ik heb de hele documentatie van die tijd bewaard

J.

aan André de houding van onze groep nauwkeurig wordt beschreven. Wij willen die houding in deze, namens onze groep, verzonden, brief nog eens precies weergeven: als groep zullen wij niet aan de door jullie te organiseren bijeenkomst deelnemen en wel om de redenen die zowel door Cajo in zijn brief aan Bart (achternaam weggelaten, red.) zijn vermeld, als door Jaap mondeling aan Kees (achternaam weggelaten, red.) en schriftelijk aan jullie groep zijn genoemd.

Namens "Daad en Gedachte"
Cajo Brendel.